

**ПРЕПОДОБНОМ ИГУМАНУ САВИНСКОМ
ГОСПДИНУ МАКАРИЈУ**

ПРОТЕСТ:

**ПРОТИВ РУШЕЊА СТАРОГ ЗАВЈЕТА И КРУШЕВИЧКОГ НАРОДНОГ
ОБИЧАЈА ПОШТОВАЊА УСПОМЕНЕ НА АРХИМАНДРИТА
ИНОКЕНТИЈА ДАБОВИЋА**

Поштовани господине Игумане,

1) У окриљу Великоуспенског савинског манастира, све нас Крушевичане (ко хоће и може, а ко неће нагона му нема), већ више од два вијека, окупља завјет и устаљени народни обичај, поштовања успомене на архимандрита савинског, Инокентија Дабовића, поријеклом из Бајкових Крушевица, чијом заслугом ми његови завичајци-Крушевичани, уживамо привилегију манастирског гостопримства и завјетне вечере уочи Госпођиндана.

Крушевичани су захвални и претходним игуманима, као и садашњем игуману Макарију, што се, уз њихов благослов, чувају успомене на заслужног, већ давно блаженопочившег оца Инокентија. Посебно стога, што се тако и на простору старе Бокопоторске епископије, чува завјет према његовим завичајним Крушевицама, које су, иако не много удаљене од овог манастира, историјском судбином и канонима Српске православне цркве, и сада смјештене у другој епархији – Захумско-херцеговачкој.

У времену када је отац Инокентије био настојатељ манастира (и још дуго потом), његов стари завичај и овај манастир су били рездвојени туђинском државном границом. Крушевице су биле „далеко у Турској Ерцеговини“, а Савина у Млетачкој Боки. И зато је ово свакако риједак, а можда и јединствен примјер, да парохијани из једне епархије уживају такву духовну привилегију у другој епархији, и то великом пригодом, да буду гости на вечери уочи манастирске славе. Тако је било све до ове 2024. године!

2) Са циљем благовремене припреме за Крушевичку завјетну вечеру 2024. године, предсједник МЗ Крушевице је 10. августа о.г. је посетио Манастир и у разговору од игумана Макарија добио, нажалост, заиста неочекиван одговор, да ове године неће бити одржана Крушевичка завјетна вечера, у контексту тврдњи које се јављају међу манастирским братством и новским свештенством да нигдје није записано да је постојао такав завјет и обичај.

Поштовани господине Игумане,

Тврдње да није нигдје записно да је постојао такав завјет и обичај су неосноване. Овом приликом навешћемо два текста и један документ која то демантују. Такође, поновићемо информацију о формирању Крушевичког одбора „Инокентије“.

I

Први текст: Према књизи Владика Николај Велимировић: **Моје успомене из Боке**, Издавачи: Манастир Савина, Сфаирос, Црквена општина Кути (СIP Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд 886.194). **Напомена издавача:** „Ову своју књигу владика Николај написао је и објавио 1904. године, одмах по завршетку

свог учитељевања у Херцег Новом. Била је то прва његова објављена књига. Уредник је до изворног издања дошао ... благодарећи љубазности и поверењу Народне библиотеке у Херцег Новом и њеног директора г. Веља Песторића“.

Владика Николај тада пише:

“Најзад забрујаше звона у манастиру. Време беше за вечерњу службу... Око доњих стубова стајаху са погнутим главама и изразом највећег страхопоштовања и побожности људи у богатом херцеговачком руху. **То су Крушевљани**, блиски суседи негдашњег манастира Тврдоша, који је лагумиран и разорен у млетачко-турској војни крајем 17-га века“ .

„**Како су дични ови кршни Херцеговци!** На лицу им се може прочитати израз тихе среће и блаженства...“ „**Око њих стајаху Бокељи**, свечани и поносни како их је већ и Бог створио. Са пуно умиљатости погледаху они кад и кад **на своје госте из Херцеговине**“.

Нема дилеме да су поменути Крушевљани (гости из Херцеговине), управо били преци данашњих Крушевичана, што потврђује чињеница да на простору између два манастира, Савине и Тврдоша, ни тада ни данас, нема таквог топонима осим Бајкових Крушевица. А парохија Крушевице, и тда и данас, припада Епархији Захумско-Херцеговачкој!

Такође, у тексту Николаја Велимировића који се односи на вечерњу службу (уочи манастирске славе), не помињу се неки други демони/етникони осим Бокеља и Крушевљана (дични Херцеговци).

Дакле, **Крушевљани у манастиру уживају гостопримство, они су гости !** Истина, овдје се изричито не помиње вечера. А како ће добар домаћин, уочи своје славе, угостити своје госте, ако не вечером! С друге стране, ни гости никада нијесу приступали манастирској слави без богатих дарова које су приносили манастиру.

II

Други текст: Недавно је објављена обимна књига рукописа пок. **Николе Ћировића** (умро прије 50 година), под насловом „**Биљешке о прошлости Крушевица**“ (ЦИП – Национална библиотека Ц.Горе, Цетиње; ИСБН 978-9940-8961-1-9).

Николина књига садржи, поред осталог, и неколико биографија истакнутих личности из Боке, међу којим и **биографију Инокентија Дабовића**.

Никола Ћировић, прије шест деценија (!), овако пише:

Након цитирања Младена Црногорчевића, Бошка Стрике, Тома Поповића и других, закључује: „Као што се из предњег садржаја види, Инокентије Дабовић био је родом из Крушевица, било му је име Никола. Са својим родним мјестом, увијек је одржавао тијесне везе. На његов позив за одбрану манастира, о чем се напријед говорило, Крушевичани су масовно пришли у помоћ. Кад се освјештавала Велика црква, Крушевичани су се такођер одазвали са богатим прилогом у овновима и воловима, који су се трошили за исхрану тога дана. Из пажње према свом родном мјесту и захвалности према таквој обилатој помоћи, **Инокентије је оставио завјет манастиру: да се крушевичком народу уочи Госпођина дана увијек даје вечера, бесплатно. Овај његов завјет испуњаван је све до почетка Другог свјетског рата, са чим се**

поткрепљује предњи навод“. (Текст из рукописа Николе Ћировића: „Биљешке о прошлости Крушевица“, стр. 361-366).

Овај запис, што је очигледно, није никакво тумачење млађих крушевичких нараштаја, који су само обновили оно што су много старије генерације њихових предака поштовале. То је аутентично свједочење о томе да се Крушевичка завјетна вечера редовно одржавала до прије 80-так година, а да је потом из општепознатих политичко-идеолошких разлога наступила пауза у њеном потпунијем одржавању, све до **обнављања и редовног одржавања овог завјетног обичаја у последњих двадесетак година.**

Напомињемо, Н.Ћировић који је ово давно и нимало случајно записао, није био човјек близак цркви! Супротно, био је комуниста, члан штаба Орјенског партизанског батаљона; од окупатора осуђен на смрт, потом на доживотну робију, у фашистичким затворима на Мамули, Котору, Шибенику и Волтери-Италија до јан. 1944; потврђујући својом судбином, да револуције „једу своју дјецу“, и у социјализму за који се предано борио, робијао је неколико година као „информбировац“ на Голом отоку.

III

3) Документ која демантује тврдњу да завјетни обичај није постојао.

Прошле године, 2023, господине Игумане, **са Вама смо заједнички усагласили и објавили**, на огласним таблама и преко електронске поште и медија, следеће

„О Б А В Ј Е Ш Т Е Њ Е
Светоуспенијски Манастир САВИНА,
поводом манастирске славе
Успенија пресвете Богородице Госпођиндана,
настављајући вишевјековну традицију и овај
стари обичај гостопримства,
у сарадњи са Крушевичанима, приређује
КРУШЕВИЧКУ ЗАВЈЕТНУ ВЕЧЕРУ
у спомен на Архимандрита Савинског
ИНОКЕНТИЈА ДАБОВИЋА.
Уз благослов Високопреподобног
игумана Макарија,
Завјетна вечера биће приређена
у недјељу, 27. августа 2023. у 21.30.
КРУШЕВИЧАНИ ДОБРО СТЕ ДОШЛИ“

Господине Игумане,

Са великом забринутошћу за будућу судбину старих завјета и народних обичаја, **као културног и духовног наслеђа**, па и оних које су годинама благосиљали савински игумани, увјерени да би и црква трбало да буде њихов заштитник а не рушитељ, **питамо:** шта се то догодило од прошлогодишњег Вашег благослова, које су то нове околности наступиле, па сте одлучили да, напрасно и без икакве најаве, прекинете **„вишевјековну традицију и стари обичај гостопримства, да Манастир у сарадњи са Крушевичанима, приређује КРУШЕВИЧКУ ЗАВЈЕТНУ ВЕЧЕРУ“.**

IV

Понављамо обавјештење, које смо и на манастирску е-адресу послали, да смо, имајући у виду неразумјевања неких чланова манастирског братства током припрема и одржавања завјетне вечере 2023, договорили и формирали Крушевички одбор „Инокентије“, ради прецизирања организације и одржавања Крушевичке вечере, као завичајног културног и духовног наслеђа. На основу тог договора, ове 2024. године, крушевичка братства Вавићи и Дабовићи (по азбучном реду), преузимају организацију Крушевичке вечере код Манастира.

V

Поштовани господине Игумане,

На основу свега наведеног, у циљу поштовања и заштите нашег завичајног културног и духовног наслеђа, дужни смо да саопштимо следеће:

прво, најоштрије се противимо неоснованом рушењу старог завјета и народног обичаја, поштовања успомене на архимандрита савинског Инокентија Дабовића одржавањем Крушевичке завјетне вечере;

друго, молимо Ваш благослов, да се и ове 2024. године, као и наредних година, одржи Крушевичка завјетна вечера, на начин и у облику као што је одржана и протекле 2023. године и претходних година, у порти Светоуспенског манастира Савина.

Крушевице, Херцег Нови,
12. августа 2024. године

Крушевичани потписници представке:

Р.бр	Презиме и име (читко)	Потпис
1	MILOŠEVIĆ KRESTO	
2	ĐABOVIĆ BOJKA	
3	TOPIŠEVIĆ ZDRAVKO	
4	ĐABOVIĆ RADOŠEVO	
5	ĐAČIĆ MILO	
6	VOJAK ĐOKOVIĆ	
7	MILOŠEVIĆ NEAHEKO	
8	NOVIKOVIĆ LUBOMIR	
9	Милановић Олга	
10	Јукић Милановић - КОВАЧЕВИЋ	
11	Милановић Милан	
12	МУРИШИЋ ЈОВАН	
13	Муршић Тајна	
14	МУРИШИЋ УРОШ	
15	Муршић Маја	
16	Ђ. Милић Нестор	
17	Милић Нестор	
18	Мило Вовић	

19	Vovic Julica	Julica
20	ПЕТАР ДАБОВИЋ	Petar Dabovic
21	ИВАН ЗОРАН	Ivan Zoran
22	БАВИЋ ЈЕЛИЦА	Bavic Jelica
23	ДАБОВИЋ АНКА	Dabovic Anka
24	ДАБОВИЋ БОЈКО	Dabovic Bojko
25	ПАВЛОВИЋ ПЕТАР	Pavlovic
26	ПАВЛОВИЋ (РАДОВИЋ) МИРСЈАНКА	M. Radovic
27	ПАВЛОВИЋ (ПЕТРИЋ) МАРЈИТА	Dabovic M.
28	ДАБОВИЋ БОГДАН	B. Dabovic
29	ПАВЛОВИЋ (БУДОВИЋ) РУЖИЦА	M. Radovic
30	ДАБОВИЋ ЈУЛИЈА	J. Dabovic
31	ПАВЛОВИЋ-ВЕДИНЧЕВИЋ БУДИЦА	L. Vedinovic
32	ПАВЛОВИЋ ТОДОР	Pavlovic
33	ПАВЛОВИЋ МАРГА	Marga
34	PAVLOVIC DRAGE	Drago D.
35	ТОМАШЕВИЋ БУДИЦА	Tomasovic
36	Jab m. lenti a aca ma	Jab m. lenti
37	ТОМАШЕВИЋ ЈУЛИЈА	Julica
38	ТОМАШЕВИЋ ANGELINA	Angelina
39	ТОМАШЕВИЋ DEJAN	Tomasovic Dejan
40	ТОМАШЕВИЋ НЕАО	Neao
41	РАДОВИЋ ДИМОР	Dimor
42	MILORAD RADOVIC	Milorad
43	IVANA RADOVIC	Ivana
44	МИЛАН РАДОВИЋ	Milan
45	БИБАНА РАДОВИЋ	Bibana
46	RADOVIC' DUBANKA	P. Dubanka
47	RADOVIC' MILENA	M. Radovic
48	РАДОВИЋ ДАНИЈЕЛА	Danica
49	RADOVIC' SVEILANA	Sveilana P.
50	RADOVIC' SAVO	Radovic Savo
51	NIKOLA RADOVIC'	Nikola Ivanica
52	RADOVIC' RAIKO	Rajko
53	RADOVIC' STANE	Stane
54	ДАБОВИЋ РАЈКО	R. Dabovic
55	ДАБОВИЋ ВОЈИН	Vojin Dabovic
56	RADOVIC' D. KRSTO	Krsto Radovic
57	ТОМАШЕВИЋ НЕВЕЖКА	Nevezka
58	АНТА МИЛАНОВИЋ-ИВАНОВИЋ	Ivan
59	Томашевић Тамара	Tamara
60	Kygen m. aca yava pot. Mynink	Kygen
61	МИРСЈИЋ МИЛОС	Mirsic
62	МИЛАНОВИЋ ТРАДИЈОЈ	Tradijoj

63	ТОМАЋЕВИЋ ШПИРО	Tomasevic
64	Tomasevic МИЛЕНКО	Tomasevic
65	DABOVIC BORAC	Dabov
66	DABOVIC PERO	DP
67	DABOVIC RADMILA	DP
68	ЂАБОВИЋ Ј МАРКО	Ђабовић Марко
69	ЂАБОВИЋ МАРКО	Ђабовић Марко
70	АНЂЕЛА ДАБОВИЋ	Ђабовић А.
71	ЂАЈКА ДАБОВИЋ	Ђабовић Ђајка
72	ГАЈО (КРСТО) РАДОВИЋ	Ђабовић Г
73	РАДОВИЋ РУСА	Руса Радов
74	РАДОВИЋ (ГОЈА) КРСТО	Р Крсто
75	ЗЕЛКО ТОМАЋЕВИЋ	Зелко Томасевић
76	БОРО ТОМАЋЕВИЋ	БОРО ТОМАЋЕВИЋ
77	ОБРАД ТОМАЋЕВИЋ	ОБРАД ТОМАЋЕВИЋ
78	НИКОЛА ТОМАЋЕВИЋ	Tomasevic
79	ТИМО ТОМАЋЕВИЋ	Tomasevic
80	МИО МУРИЋИЋ	Tomasevic
81	СЛАЂАН МУРИЋИЋ	Tomasevic
82	ДРАГАНА МУРИЋИЋ	Tomasevic
83	ПРКАТ ЈОВАН	Tomasevic
84	ТОМАЋЕВИЋ ЈОРО	Tomasevic
85	ТОМАЋЕВИЋ ДАМИРО	Tomasevic
86	ТОМАЋЕВИЋ БОЈАН	Tomasevic Bojan
87	ТОМАЋЕВИЋ ЈУБИЦА	Tomasevic
88	ТОМАЋЕВИЋ ПЕТАР	Tomasevic
89	ПАВЛОВИЋ ОБРАД	Paulov
90	ПАВЛОВИЋ САНДРА	PAVLOVIC S.
91	ПАВЛОВИЋ КРСТО	Valent K.
92	ПАВЛОВИЋ ПАНДОЈЕ	Per
93	ПАВЛОВИЋ ЗАГОРКА	Tomasevic
94	ПАВЛОВИЋ НОВАК	Tomasevic
95	ПАВЛОВИЋ НЕЊАД	Tomasevic
96	ПАВЛОВИЋ Ш. БАСО	Baco A. Pavlovic
97	ТОМАЋЕВИЋ (НИКОЛЕ) КРСТО	Tomasevic
98	ТОМАЋЕВИЋ ОЛИВЕРА	olivera
99	ТИМО ТОМАЋЕВИЋ	Tomasevic
100	НИКОЛА К. ТОМАЋЕВИЋ	NIKOLA K.
101	ЗОРИЦА ТОМАЋЕВИЋ	Tomasevic Zorica
102	ТОМАЋЕВИЋ СОНЈА	Tomasevic S.
103	КРСТО ТОМАЋЕВИЋ	Tomasevic K.
104	ПОГОБУЋ МЕЂЕЗ	Pogobut M
105	РАДОВИЋ АНДРИЈАНА	
106	Крсто Радовић	K. Radovic

107	ПРНАТ САРБО	Трпцави Сабо
108	Прнјат Микола	NO
109	Прнја Прхат	Прнја Трпцави
110	Прнјат Станка	SP
111	ПАВЛОВИЋ ЗОРАН	Павловић Зоран
112	ПАВЛОВИЋ НЕЂЕЛКО	Павловић Неђелко
113	Павловић Неђелко	Павловић Неђелко
114	Павловић Јованка	Павловић Јованка
115	ТОМАШЕВИЋ ТОМИСЛАВ	Томашевић Томислав
116	ТОМАШЕВИЋ МАРКО	Томашевић Марко
117	РАДОВИЋ Ј НИКОЛА	Радовић Јулијана
118	НОВАКОВИЋ НИКОЛА	NO
119	НОВАКОВИЋ УЛИЈА	Новаковић Улија
120	НОВАКОВИЋ МАРИЈА	Новаковић Марија
121	ПРНАТ НЕЂЕЛКО	Прнја Неђелко
122	Трпцави Јован	Трпцави Јован
123	Прнјат МАРКО	Прнјат Марко
124	Трпцави Зануца	Прнјат Данијел
125	ПРНАТ ЗДРАВКА	ПЗ
126	Раговић Јулија	Јулија Раговић
127	ПАВЛОВИЋ АНДРИЈА	Па
128	Новаковић Марија	
129	ТОМАШЕВИЋ ДАНИКО	Томасевић Д
130	Томашевић Мила	Томашевић М
131	ТОМАШЕВИЋ НИКОЛА	Томашевић Н
132	ТОМАШЕВИЋ ОЛГИЦА	ТО
133	Бабун Лазар	Бабун
134	ВАВИЋ СЛАВКО	Бабун Славко
135	ВАВИЋ ВАСКО	Бабун Васко
136	ВАВИЋ МИЛЕНА	Вавић Милена
137	ВАВИЋ ВЛАДИМИР	Бабун Владо
138	Вавић Олиго	Бабун
139	РАДОВИЋ ПЕТАР	Радовић Петар
140	Раговић Босе	Радовић Босе
141	РАДОВИЋ ОБЕРО	Радовић О.
142	ПРНАТ ПЕТАР	Трпцави Петар
143	ПРНАТ СЛАВИЈА	Прнјат С
144	ПРНАТ ДАРО	Прнјат Д
145	ПРНАТ СЛАВИЈА	Прнјат С
146	Вавић КРСТО	Вавић Крсто
147	РАДОВИЋ ЈОВАН	Раговић Ј
148	РАДОВИЋ ВЕСНА	Раковић Весна
149	РАДОВИЋ МИЛАН	Раговић М
150	РАДОВИЋ БОЈАНА	Радовић Б

151. МИХАИЛОВИЋ АЛЕКСАНДРА
 152. РАДОВИЋ ГАЈО

because 7
 ER